

Konvektorok melege

Arra kért minap a szegedi Móra iskola igazgatója, tegyük lehetővé, hogy ezen a fórumon is köszönetet mondjanak az elmúlt években kapott társadalmi segítségért. Nincs itt szó valami látványos akcióról. Pusztán arról, hogy a Szegedi Tervező Vállalat elkészítette az udvari politechnikai műhely emeletreépítési tervét, a szükséges talajmechanikai vizsgálatokkal, hozzá a gázfűtési tervet, amit elküldtek a Dél-alföldi Gázgyártó és Szolgáltató Vállalathoz, s itt a fizikai és műszaki dolgozók szocialista szerződéssel, társadalmi felajánlasként vállalták, elvégzik a szerelési és üzembe helyezési munkákat. Nyáron kezdtek, s még a fűtési idény előtt átadták tíz konvektort.

Belemelegedünk a beszélgetésbe, előjöttek egyéb „aproságok”. A kazánjavító ipari szövetkezet Lenin szocialista brigádja állványokat, virágtartókat készít, az orvosgyógyászat nyolc mikroszkópot, kaptak, s ha visszapergetjük az idő kerekét, a kendergyár is kivette részét a munkából: 1948-ban építette újja a háborúban kórháznak használt épületet, jó fél évtizede kettős ablakokkal látta el, az egyik termet pedig szétnyitható falakkal, itt rendezik az iskolai ünnepségeket. És segítették a szülők, villanyszelést, karbantartási munkákat vállaltak; szívesen, készségesen, örömmel, saját gyerekeikért.

Nem szeretnék patetikus lenni, de mikor társadalmi összefogásról hall az ember, különösen ha iskoláról, szívet melegen érzi. Belefogalmazódik az idősebbek

gondoskodása, féltő figyelmessége a holnap, a holnapután felnőtteiért; önzetlensége a szülői szeretet fokával mérhető. A legtöbbet tehát, amit ember tehet, adhat a másikért. Az iskola igazgatója is hasonlókat mondott, sőt bátortalanul megkockáztatta, tulajdonképpen a kezdetnél tartanak, szeretnének számítani további segítő kezekre, hiszen annyi még a tennivaló. Két tanterem alatt üres, kihasználatlan pinchehelyiség, ahová klubszobát álmodtak (ha akadna patrónus, maguk a diákok, pedagógusok is talicskát ragadnak), nincs úttörőszobájuk, könyvtárunk, s kicsit irigyen figyelik gazdagabb testvéreiket, ahol írásvetítők és más oktatási eszközök teszik tartalmasabbá, vonzóbbá az iskolai munkát. Itt egyelőre filléres gondokkal küszködnek.

Komolyabb beruházásra most nincs lehetőség. A Móra iskola azonban nagyon messziről, nagyon mélyről indult. A múlt öröksége nem tünik el egyik napról a másikra, s jöhetnek az alapszerződési felszerelést például külső költségtérítésből biztosító városi tanács, szeptárunk csak három éve van, televízió csak egy, a gyerekek jó tíz esztendője pléhfaezekkel csörömpöltek ebédkor, ma késsel-villával, kistányérral, nagytányérral esznek.

Tények regisztrálják, szembevethető, a fejlődést. A jelenlegi épületben a múlt századi nagy tisztai árvíz óta tanítanak, az 1880–81. tanévi értesítő közli, hogy „a gyászos emlékü 1879. év a múrai iskolát még a régi bérhelyiségben találta, és teljesen romba döntötte, összes

szerelvényeit a romok alá temette. Az 1879–80. tanév a szilárd anyagból épült új iskolahelyiségben kezdett meg.” Az idén már 94 éves iskolában akkor négy osztályra 414 tanuló jutott, most 14-re is kevesebb, 352 diák — tehát az összehasonlítási alap adott. Viszont a tárgyi felszerelések dolgában rendkívül mostoha állapotok fölszámolására csak az ötvenes évek végétől került sor. Ma azon pár iskola közé tartoznak, ahol reggel 7-től este fél 7-ig teljes váltással oktatnak.

A Móra iskola ügye mégsem ezért érzékeny pontja csupán oktatáspolitikáinknak.

Egykor szegények, kisemberek, munkásgyerekek peremkerületi iskolája volt, s Szeged bővülése óta számít belvárosinak, bár külleme ma sem hercegi. Ami miatt viszont fájóbb ez a seb: tanulói szinte kizárólag fizikai dolgozók gyerekei. A három és fél száz diákból 140 állami gondozott, de a többiek között is sok az elvált szülők gyermeke. A jövő generációjának tehát itt nem a másodikat, az első otthont jelenti az iskola. Ezért hiányzik úgy az úttörőszoba, a könyvtár, a meleg, az ott-hon megannyi tartozéka. Mert ezeknek a gyerekeknek többsége — ismerjük a kifejezést — a szó legszorosabb értelmében hátrányos helyzetű. Szeretetre, megértésre vágyik — és támogatásra szorul. Nekik adnak ma meleget a konvektorok. Az értük vállalt társadalmi munkákat köszönte az igazgató.

Nikolényi István

Csongrád megyében:

Átszervezik az egészségügyi hálózatot

Beszélgetés Hantos Mihály megyei tanácselnök-helyettesével

Csongrád megye egészségügyi hálózata a többi megyétől eltérően sajátosan alakult. Másutt a megyei központi kórház látja el a szakmai irányítás feladatát — Csongrád megye sajátos fejlődése, múltja miatt nálunk utóbbi évek óta a szentesi kórház feladata volt ez. Nem volt szerencsés ez a szervezet, elsősorban a távollás tette nehezebbé a kapcsolatok fenntartását, azon kívül is, hogy a megye fekvőbeteg intézményeinek azonos profilja, kapacitása nem teszi célszerűvé az egymás közötti irányító-irányított viszonyt. Különösen mióta Szeged jogi státuszának módosulása folytán a szegedi egészségügyi intézmények is fokozatosan a megyei hálózat szerves részévé kell hogy váljanak, de nem kevésbé fontos szempont, hogy az orvostudományi egyetem klinikáinak magas szintű szakmai potenciája is részese legyen a megyei egészségügyi hálózat továbbfejlesztésének. A megye városai által, valamint Szeged megyei város és a SZOTE keretében működtetett egészségügyi intézmények eddig egymástól elkülönülve fejlődtek, nem valósulhatott meg a munkamegosztás, a kellő együttműködés, amely mindenképpen hasznos a jobb betegellátás érdekében.

att koordinációs bizottságot alakítottunk a megyei, Szeged megyei városi, valamint az orvostudományi egyetemhez tartozó egészségügyi intézményhálózat közötti kapcsolat rendezése, a további együttműködés biztosítása érdekében. A bizottság még decemberben megtartja alakuló ülését, munkája pedig évekre szóló feladatok megoldása lesz. Az például, hogy a működő intézmények profilját alakítsák ki a szükséglet szerint, megvalósuljon a munkamegosztás az intézmények között — ebből fakad, hogy az egyes intézményekre háruló feladatokat egyeztetni, rögzíteni kell, az intézményeket fenntartó szervekkel szembenő egyetértésben. Ennek egyik első lépése, hogy kidolgozzák a betegbeutalási és betegmozgathatási szabályzatot, amely az egész megyére szóló egységes rendelet lesz és az Egészségügyi Minisztérium rendelete alapján készül. Ugyancsak jelentős, átfogó feladata lesz a koordinációs bizottságnak, hogy kidolgozza a megyében működő egészségügyi intézményhálózat rekonstrukciós és hosszú távú fejlesztési programját, a fenntartó és működő szervek érdekeinek legteljesebb figyelembevételével.

— Első változások?

— A megyei tanács megváltotta január 1-ig a Hódmezővásárhelyen működő megyei és a szegedi KÓJAL különállóságát. Ennélfogva indokolt, hogy Szegeden épüljön egy olyan közegészségügyi és járványügyi állomás, amely — mint megyei intézet — a megye egész területére kiterjedően alkalmas lesz a feladatok ellátására. Ez a tervek szerint az ötödik öt éves tervben megvalósul majd. A másik változás: megszűnik a szentesi kórház megyei jellege, ugyancsak január 1-től, mindamellett, hogy ez a kórház továbbra is megkapja azt a távlati tervekben szereplő anyagi és erkölcsi támogatást, amely munkájához szükséges. Hangsúlyozom: a megyei kórházkonceptió nem vált be Csongrád megyében, tehát nem a szentesi kórház ellen volt kifogás.

— A megyei kórház feladatát ezentúl hogyan látják majd el?

— Ez is sajátosan Csongrád megyei megoldás, ilyen másutt az országban nincs, amit tervezünk. A megszűnő megyei kórház igazgatóságának eddigi feladatát egy operatív bizottság látja majd el, amely mint a megyei egészségügyi osztály szakmai szerve, javaslatokat tesz, véleményt nyilvánít és ügyeket döntésre előkészít az egészségügyi gyakorlati, szakmai irányításához, az ügyek folyamatos összehangolásához. Tekintve, hogy ez egyúttal azt is jelenti, hogy a megyei kórház feladatát nem hagyományos módon látjuk el, ugyancsak nem hagyományosan alakul majd az intézmények szakfelügyelete sem. Ez utóbbit a legalkalmasabb szakemberekre kell bízni, függetlenül attól, hogy melyik egészségügyi intézmény állományaiban dolgoznak. Be kell vonni ebbe a munkába a SZOTE klinikáinak vezetőit, a megye területén levő gyógyintézetek erre alkalmas főorvosait is, figyelembe véve, hogy a szak-

mai-tudományos felkészültség mellett az egyéni vezetői alkalmasságuk is megfelelő legyen. Ma már feltétlenül figyelembe kell venni, hogy az egészségügyben is az elemző-feltáró-döntéshozó és információszolgáltatási feladatok óriásiak és erre a feladatkörre a megyei kórház igazgatóságát helyettesítő operatív bizottsághoz egy kapcsolódó szervezési, módszertani csoport alakult, amely az egészségügyi osztály feladatköréről elválasztva, de annak munkáját segítve, kiegészítve dolgozik.

— Ennek a módszertani csoportnak a tevékenysége már szorosan az egészségügyi munka tartalmának kérdéseire kapcsolódik?

— Valójában ehhez is, mert 1974-ben a további évek munkáját meghatározó feladatokat szándékozunk végezni. Az év első negyedében fel kell mérni a szociális ellátottság helyzetét, hogy a szociális gondoskodás terén mutatkozó problémákat mielőbb megoldhassuk. El kell készíteni a tervet a negyedik öt éves tervidőszak hátralevő idejére, valamint az ötödik öt éves tervidőszakra, valamennyi szociális ellátási és gondozási formára kiterjedően. Ugyancsak meg kell vizsgálnunk a fekvőbeteg-intézetek profilját, meg kell kórházi rekonstrukciókat megtervezésüket megelőző, hogy az igények figyelembe vételével lehessen a szükséges változtatásokat rögzíteni. Meg kell vizsgálni a gyógyszerellátás központi tevékenységét a gyógyszerellátásban jelentkező hiányszakágok megszüntetése és a zavartalan gyógyszerellátás biztosítása érdekében. Már csak azért is, mert a vizsgálat eredménye alapján intézkedési tervet kell kidolgozni hosszú távra, amelyet aztán összhangba kell hozni a beruházási, fejlesztési tervvel és a forgóalap bővítésére vonatkozó elgondolásokkal. De ugyanígy sürős a tudatos és célszerű káderpolitika megteremtése, a közép- és hosszú távra és személyekre szóló káderfejlesztési terv elkészítése.

— Mindezek a jelenlegi helyzetből adódó feladatok. Van-e valami új elképzelés is?

— Tervezzük a közép- és hosszú távú tervek elkészítését a gyógyvizek és egyéb gyógytényezők felhasználásának fokozására, ugyanis megyénk bőségesen rendelkezik gyógyászati célra felhasználható vízzel, viszont a felhasználás indoktalanul kevés. Hasznos tehát felmérni, miképpen lehetne a rendelkezésre álló természeti gyógytényezőket nagyobb mértékben kihasználni. Ezzel a témával foglalkozik majd 1974 novemberi ülésén a megyei tanács — fejezte be nyilatkozatát Hantos Mihály.

Az intézkedési tervben foglaltak végrehajtását folyamatosan irányítja és ellenőrzi a koordinációs bizottság vezetésével megbízott Hantos Mihály tanácselnök-helyettes, a terv végrehajtásáról pedig az egészségügyi osztály vezetője 1974. decemberében számol majd be a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén.

Sz. M.

Sajtónapi ünnepség

A Vörös Újság megjelenésének évfordulóján, december 7-én országsszerte megünneplik a magyar sajtó napját. Az ünnep alkalmával tegnap, pénteken délelőtt Újszegen, a Magyar Újságírók Szövetsége Csongrád megyei csoportjának képviselői, a Délmagyarország és a Csongrád megyei Hírlap szerkesztőségének munkatársai, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat képviselői megkoszorúzták Rózsa Ferencnek, az illegális Szabad Nép mártírhalált halt főszerkesztőjének emléktábláját.

Délután a szegedi Sajtóházban bensőséges ünnepséget rendeztek a sajtónap alkalmából. Ezen részt vett dr. Agoston József, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, dr. Ozvöld Imre, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, dr. Koncz János, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője, dr. Kovács József, az MSZMP szegedi járási bizottságának első titkára, Dobai József, a hódmezővásárhelyi pártbizottság titkára, Hantos Mihály, a Csongrád megyei tanács elnökhelyettese, Papp Gyula, a Szeged megyei városi tanács elnökhelyettese, Juhász József, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának vezető titkára, Rózsa István, a Szegedi Posta-igazgatóság vezetője, Erőssy Lajos, a Szegedi Nyomda műszaki igazgatója, vala-

mint nyomdászok, a postai hírlapterjesztés képviselői.

Sz. Simon István, a Délmagyarország főszerkesztő-helyettese nyitotta meg az ünnepséget, majd dr. Ozvöld Imre mondott beszédet, és emlékezett meg az évforduló jelentőségéről, a párt- és munkatársainak felelősségéről, a sajtó színvonalának és példamutatásának folyamatos emelkedéséről. Végül átadta az MSZMP Csongrád megyei és Szeged városi bizottságának üdvözlőlevelét a sajtó szegedi dolgozóinak: újságíróknak, nyomdászoknak, kézbesítőknak.

Ezután Hantos Mihály ismertette a Csongrád megyei tanács vb döntését, amelynek értelmében a megyei tanács publicisztikai díját az idén Lantos Annának, a Csongrád megyei Hírlap olvasószerkesztőjének ítélte oda.

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának döntését Juhász József ismertette. Három évtizedes újságírói munkásságáért az SZMT Juhász Gyula-díját a költő plakettjével — Tápai Antal szobrászművész alkotása — Kovács Imre, a Csongrád megyei Hírlap munkatársa kapta. A Csongrád megyei Hírlap emléklapjettjét — Szabó Iván alkotását — Rácz Lajos főszerkesztő adta át Papp Gyulának, a szerkesztő bizottság tagjának.

Román vendég Szegeden

A Társadalmi Szemle vendégeként hazánkban tartózkodik Ion Mitran, a Román Kommunista Párt elméleti folyóiratának, az Era Socialista-nak főszerkesztő-helyettese. Tegnap Szegeden, a megyei pártbizottságon fogadta Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára. Ezután felkereste a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságát, s beszélgetést folytatott az intézmény vezetőivel.

Eltemették Darvas Józsefet

Pénteken a Mező Imre úti temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára, és sok száz főnyi gyászoló jelenlétében végső nyugalomra helyezték a Munkásmozgalmi Panteonban a 61 éves korában elhunyt Darvas József kétszeres Kossuth-díjas író. A párt és a magyar munkásmozgalmak régi harcosa, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja, a Hazafias Népfrent alnöke, országgyűlési képviselő, a Magyar Írók Szövetségének elnöke ravatalánál — ahol a vörös szemfedővel borított koporsó előtt bíbor párnán helyezték el Darvas József kitüntetésait — díszőrséget álltak az elhunyt elvtársai, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai és Központi Bizottságának tagjai, a Népköztársaság

Elnöki Tanácsának, kormányának tagjai, a Hazafias Népfrent képviselői, a politikai, a társadalmi, a kulturális élet vezető személyiségei, munkatársak, tanítványok, barátok és tisztelők.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa nevében Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöke búcsúzott Darvas Józseftől. Meltatta a magyar munkásmozgalmat és a jelenkori magyar irodalom kimagasló alakjának életútját.

Darvas József sírját — az Internacionálé hangjai közepe — koszorúik sokaságával borították.